

ፍቅድ ስምምዕ ወለዲ/ሞግዚት
ምክታብ ንቁልዑን መንእሰያት ትሕቲ 16 ዓመትን

ብዛዕባ ኮቪድ-19

ኮቪድ-19 (ሕማም ኮሮና) ብቐንዱ ኣብ ስርዓተ ምስትንፋስ ኣካላት ረኽቢ ዘምጽእ እኳ እንተኹን፡ ካብ ካልእ ክፍሊ ኣካላት ሰብነትና እውን ምልክታት ሕማም ክህብ ይኽእል ኢዩ። ሕዳር ሕማም ዘለዎም ኣረጋውያንን ዓባይትን ከቢድ ሕማም ኮሮና ከጋጥሞም ዘለዎ ስግኣት ዓቢ እዩ። ንቁልዑን መንእሰያትን ብሕማም ኮሮና ብኸቢድ ዝሓሙ ኣዘዩ ሳሕቲ እዩ።

ብዛዕባ ክታብት ኮሮና ንቁልዑ 5-15 ዓመት

ንቁልዑ 5-15 ዓመት ዝዕድሚኦም ዝውሃብ ክታብት ኣወንታዊ ጥቕሚ ክህልዎ ዚኽእል እኳ እንተ ኹን ከቢድ ሕማም ከጋጥሞም ዝኽእል ሓደጋ ኣዘዩ ትሑት ስለ ዝኹን፡ እቲ ጥቕሙ ድኅት እዩ። ቁልዑን መንእሰያትን ብሕማም ኮሮና ክልከፉ እውን ጽቡቕ ምክልኻል ከጥርዩ ይኽእሉ እዮም። ክታብት ኮሮና ብፍላይ ነዞም ዝሰዕቡ ኣድላዩ እዩ። a) ቁልዑ ነባሪ ሕማም ዘለዎም b) ቁልዑ ምስ ንሕማም ዝተቐለሎ ብቀረባ ርክብ ዘለዎም c) ቁልዑ ኣብ ብዙሕ ሓደጋ ለበዳ ኣብ ዘለዎ ሃገር ክነበሩ ዝኹን ወይ ካብቲ ኣብ ኖርወይ ክትረኽቡ ትኽእል ኣገልግሎት ጥዕና ዝተሓተ ሕክምና ናይ ምርኩብዝህባ ሃገራት ንዝጸንሑ ቁልዑ።

ኣብ ኖርወይ ክታብት mRNA ኮሚርናቲ (BioNTech og Pfizer) ጥራሕ ኢና ንቁልዑን መንእሰያትን ንጥቀም። ንቁልዑ ካብ 5 ክሳብ 11 ዓመት ዘለዉ ዘገልግል ዓቕን ክታብት ጸዳቂ ኣሎ። ካብ 12 ዓመት ዕድሜኦም ንላዕሊ ግና ከም ንእኹል ሰብ ዓቕን ይኸተቡ። እቲ ክታብት ትሕዝቶ ህያውያን ቫይረስ ስለ ዘይብሉ፡ ረኽቢ ሕማም ኮሮና ክስዕብ ኣይክእልን እዩ። ሰለስተ ሰሙን ድሕሪ እቲ ቐዳማይ ክታብት ምውሳድ ካብ ከቢድ ሕማም ንምክልኻል ዘሎ ብቐንታ ጽቡቕ እዩ። ንቁልዑ ካብ 5 – 15 ዓመት ዘለዉ እኳ ድማ ከቢድ መሰረታዊ ሕማም ዘለዎም፡ ክልተ ክታብት ክኸተቡ ይምከር። ነቶም ካልኣት ዝተረፉ ቁልዑ ኣብ ሞንጎ 5-15 ዓመት ዘለዉ ግና ንክኸተቡ ኣይኮነን ምኽሪ ዝወሃቦም፡ እንታይ ድኣ እቶም ወለዲ እንተ ተሰማሚዖም ሓደ ወይ ክልተ ክታብት ክኸተቡ ዕድል ይወሃቦም። እቶም ቅድሚ ሕጂ ኮቪድ-19 ሓሚሞም ዝነበሩ ሓንሳብ ከምዝተኸተቡ ስለ ዝሕሰቡ ተውሳኺ ክታብት ንምክታብ ዘሎ ኣድላይነት ይገብሩ። ነቶም ክኸተቡ ዝመርጹ፡ እቲ ኣብ ኖርወይ ዘሎ በዓል ስልጣን ህዝባዊ ጥዕና (ፎልክኔልሲኒ ንስቲት)፡ ነዞም ኣብዚ ኸለ ዕድሙ እዚ ዘለዉ፡ ረብሓታቱን ጥቕሙን ኣብ ግምት ኣትዮ ሓደ ክታብት ምውሳድ ዝበለጸ ሚዛኑ ዝሓለወ ምዃኑ ይገልጹ። ካልኣይ ክታብት እንተ ተሞሂቡካ ካብ 8-12 ሰሙን ድሕሪ እቲ ቐዳማይ ክታብት ዝተኸተብኩሉ ዝወሰድኩሉ ክትውሰዱ ብልጫ ኣለዎ። እዚ ኸኣ ነቲ ጐዳናዊ ሳዕቢናት ንምንካይ እዩ።

ብዛዕባ ድሕሪ ክታብት ዝመጽእ ልሙድ ጎድናዊ ሳዕቢናት ጽቡቕ ፍልጠት ኣሎ። ጎድናዊ ሳዕቢናት ድሕሪ 1 ክሳብ 2 መዓልቲ ጸንሑ ዘጋጥም ልኡም/መጠኑ ዝተለወጠ ኮይኑ፡ ድሕሪ ሓደቲ መዓልቲታት ከኣ ዝገድፍ እዩ። ንገለ ኣቶም እቲ ምልክታት ብርትዕ ዝበለ ክኸውን ይኽእል እዩ። እቶም ልሙዳት ጎድናዊ ሳዕቢናት ኣብቲ ዝተኸተብኩሉ ቦታ ቃንዝን ሕበጥን፡ ድኻም፡ ሕማም ርእሲ፡ ቃንዝ ጭዋዳታት፡ ቀኑሪ ቀኑሪ ምባል፡ ቃንዝ መላጣብን ረስንን እዮም። ቀኑሪ ሰብነት/ኣካላት (ኣለርጂ) ኣብ ገለ ገለ ሰባት ዘጋጥም እዩ። ምምዘባል ጽግዳት ኣብ መንእሰያት ደቂ ኣንስትዮ ድሕሪ ክታብት ኮሮና ከም ጎድናዊ ሳዕቢን ክኸውን ከም ዝኽእል ጸብጻባት ዝቐረቡ ኣሎኦም። ነዚ ዝምልከት ምክትታል ይካየድ ኣሎ።

ነድሪ ጭዋዳ ልቢ ወይ ማሕፋዳታት ልቢ (ማዮካርዲተስ/ፔሪካርዲት) ድሕሪ ክታብት ምክታብ ሳሕቲ ከመጽእ ዝኽእል እዩ። እዚ ኮነታት እዚ መብዛሕትኡ ግዜ ድሕሪ እቲ ካልኣይ ክታብት ምውሳድ ኣብ ውሽጢ ሓደ ሰሙን ዘጋጥም ኮይኑ፡ ሓላፋይን መብዛሕትኡም ሰባት ድማ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ይሓውዩ እዮም። እዚ ኮነታት እዚ ቃንዝ ኣብ ኣፍሊ፡ ሕጽረት ምስትንፋስ፡ ብርቱዕ ተረግታ ልቢ/ዲግ ዲግ ዝብልን ከምኡን ረስኒ የምጽእ። ከምዚ ዝሓመሰለ ምልክታት እንተድኣ ኣጋጠሙ ንኣኪም ክትውከስ ኣለካ። ኖርወይያውያን ናይ ልቢ ክኣላታት ካብቲ ድሕሪ ክታብት ከመጽእ ዝኽእል ንላዕሊ ሕማም ኮቪድ-19 ኣብ ገለ ገለ ሰባት ዘምጽእ ከቢድ ጽልዎ ኣብ ልቢ ክዓቢ ይኽእል ዝብል ገምጋም ኣለዎም። እዚ ጎድናዊ ሳዕቢን እዚ ከኣ ንቁልዑን መንእሰያትን ዕድል ክታብት ካብ ምርኩብ ክዓግቶም ጽቡቕ ኣይኮነን ይብሉ። ካልኣ ሳሕቲ ዘጋጥም ጎድናዊ ሳዕቢናት ኣየጋጥምን እዩ ክብሃል ኣይክእልን እዩ።

ቅድሚ ክታብት

ክታብት ብናጻ ድሌት ዝውሰድ እዩ። እቲ ውሉድ ወይ እቲ መንእሰይ 16 ዓመት ዘይመልእ እንተኹን እቶም ወለዲ እቲ ውሉዳም ክኸተቡ ክሰማምዑ ኣለዎም። ክልቲኦም ወለዲ ብሓባር ሓላፍነት እንተሃልይዎም ክልቲኦም ክሰማምዑ ኣለዎም። ትሕቲ 16 ዓመት ዝዕድሚኦም ቁልዑ ሓበሬታ ምርኩብ መሰል ኣለዎም። ምስ ዕድሜኦምን ብስለቶም ደረጃ ኸኣ ክስምዑ ኣለዎም። እቲ ቁልዳ ኣቐዲሙ ኸቢድ ቀኑሪ ሰሙን ኣካላት ኣጋጠም ኃይሩ እንተ ኹይኑ ወይ ቅድሚ ሓደ ሰሙን ካልእ ክታብት ተኸተቡ ኔሩ እንተ ኹይኑ ሓብሩ። እንታይ ዓይነት ጥዕናዊ ኮነታቶም እዩ ክታብት ምክታብ ኣይግባእን ክብል ዝኽእል ወይ ተወሳኺ ገምጋም ከም ዘድሊ ሓበሬታ egenerklærings skjema/ ዝእርእሶም ዝገልጹሉ ቅጹ/ፎርም ኣብዚ ተገሊጹ ኣሎ። ንቁልዑ ዝሰማማዕ ሓበሬታን ዓሚቕ ሓበሬታ ብዛዕባ እቲ ንቁልዑ ዚውሃብ ክታብት ኮሮና ኣብ fhi.no/kvp ክትረኽቡ ትኽእል ኢኹ።

ኣብዚ ቅደድ: _____

ስም ሕጻን: _____ ዝተወለደሉ ዕለት: _____

ኣነ/ንሕና ውላደይ/ውላንዳ ጸረ ኮቪድ-19 ክታብት ክኸተብ ይደሊ/ንደሊ እዩ/ኢና።

Jሕጂ ነየናይ ክታብት ትሰማማዕ ከምዘለኻ ምልክት ግበር: _____
1ይ ክታብት
2ይ ክታብት

ወለዲ/ኣላዩ/ሞገዚ/ት ሓላፍነት ውላድ ዘለዎ: ኣላዩ/ወላዲ 1: _____ ኣላዩ/ወላዲ 2: _____

ወለዲ/ኣላዩ 1: ምሉእ ስም (ብንጹር ጸሓፍ): _____

ወለዲ/ኣላዩ 1: ክታብት/ፊርማ: _____ ቁጽሪ ቴሌፎን: _____

ወለዲ/ኣላዩ 2: ምሉእ ስም (ብንጹር ጸሓፍ): _____

ወለዲ/ኣላዩ 2: ክታብት/ፊርማ: _____ ቁጽሪ ቴሌፎን: _____

ምናልባት ገለ ኣገዳሲ ሓበሬታ ንክታብ/ት ብዛዕባ ቁልዳ ምስ ዝህሉ